

KEURUS – Keurusselän valuma-alueen kunnostushanke

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry
Keski-Suomen vesi ja ympäristö ry

Pilottivaiheen toiminta 2021-2022

KEURUS - Keurusselän valuma-alueen kunnostushankkeessa suunniteltiin vesienhallintaa ja -suojelua edistäviä toimenpiteitä yhteistyössä hankekumppaneiden ja sidosryhmien kanssa, joita olivat mm. alueen kunnat, metsä- ja vesialueiden sekä kiinteistön omistajat, metsäyhtiöt ja Neova Group. Tärkeä päämäärä on turvata Keurusselän hyvä ekologinen tila, joka on Keski-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelmassa arvioitu vaarantuneeksi laskea tyydyttäväksi ilman toimenpiteitä. Humuskuormituksen seurauksena Keuruun reitin vesistöt kärsivät tummumisesta ja liettymisestä. Ravinnekuormituksen vuoksi esiintyy ajoittain sinileväkukintoja. Puhtaat vesistöt ovat yksi alueen vetovoimatekijöistä ja vaikuttavat siten myös elinkeinoelämään.

Keskeisenä tavoitteena oli tiedon lisääminen maan ja vesien arvosta osana vesienhoitoa. Keurusselän valuma-alueen kuormituksesta ja vesistöjen vedenlaadusta on kerätty kattavat aineistot, joita on hyödynnetty vesienhallinnan suunnittelussa ja viestinnässä. Hanke on järjestänyt lukuisia tilaisuuksia ja kokouksia, joihin on osallistunut laaja joukko eri alojen edustajia ja yksityishenkilöitä. Se on ollut mukana monissa tapahtumissa Keuruulla ja Multialla. Se on esiintynyt paikallislehdissä ja Mänttä-Vilppulan palveluhakemistossa. Hankkeen sähköpostilistalle on kertynyt lähes 150 yhteystietoa.

Keurusselän valuma-alueelta on kartoitettu kohteita, joihin voisi suunnitella vesienhallintaratkaisuja. Toistakymmentä kohdetta on käyty läpi tarkemmin kuvaamalla ne drone-kameralla, tekemällä maastomittauksia ja/tai ottamalla vesinäytteitä. Hanke teki Keurusselän valuma-alueelle Riihön kaksi maatalousalueen kosteikkosuunnitelmaa. Ravinnekuormitustutkimus osoitti Ristajoen osavalmu-alueen olevan kohde, jonne toimenpiteitä on erityisesti syytä suunnata. Alueelta huuhtoutuvat vedet valuvat valtaosin Mänttä-Vilppulan kaupungin alueella olevaan Ukonselkään. Ainakin vielä toistaiseksi se on luokiteltu olevan erinomaisessa ekologisessa tilassa, mutta nykykuormitus ja ilmastonmuutoksen myötä kasvava kuormitus huomioiden syytä huoleen on. Ukonselältäkin on raportoitu sinileväkukintoja, esimerkiksi Kolhossa: www.kmvlehti.fi/uutiset/art-2000006819331.html

Hankkeessa on tehty vesienhallintasuunnitelma myös Keuruun Yliahon taajama-alueelle yhteistyössä Keuruun teknisen toimen kanssa. Hankkeen konkreettista kunnostustoimintaa edustaa lisäksi puupuhdistamoiden asentaminen kolmeen metsä- sekä turvetuotantokohteeseen Keuruulla. Vaikka vielä toistaiseksi Mänttä-Vilppulan kaupungin alueelta ei ole löytynyt kohteita, joissa kunnostussuunnitelmia voisi edistää ja mihin maanomistaja on halukas ryhtyä, kaikki tähän asti tehdyt toimet hyödyttävät myös Mänttä-Vilppulaa, jonne Keuruun reitin vedet virtaavat. Liitteessä 1 on kuvia hankkeen toiminnasta.

Jatkohankkeen tavoitteita 2023-2025

KEURUS-jatkohankkeessa viedään toteutukseen tehtyjä kunnostussuunnitelmia Keuruun Yliahon ja Riihön alueella. Pyritään löytämään kunnostuskohteita myös Mänttä-Vilppulan kaupungin alueelta. Tavoitteena on myös monistaa etenkin hyväksi havaittuja, helppoja, edullisia ja matalan kynnyksen ratkaisuja, kuten puupuhdistamoja, joiden avulla humus- ja ravinnekuormitusta voidaan vähentää. Puupuhdistamoita tehdään ja niiden toimintaa tutkitaan yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen ja muiden KEURUS-hankkeen

kaltaisten projektien kanssa, mistä on jo käyty neuvotteluita. Uusia kunnostuskohteita ajatellen jatkohankkeessa varataan resursseja suunnittelutyöhön ja maastomittauksiin. Hanke auttaa rahoituksen hakemisessa ja muussa toimien edistämässä, kuten urakkakilpailutuksissa. Kunnostustoimien vaikuttavuuden arvioinniksi jatketaan vedenlaadun ja mahdollisuuksien mukaan vedenmäärien tutkimuksia, mihin ELY-keskukset ja ministeriöt eli rahoittajat nykyään kannustavat. ja dokumentoidaan toimenpiteiden eteneminen malliksi muihin kohteisiin. Lisäksi tavoitteena on jatkaa Keuruun reitin vesistöjen vedenlaadun tutkimuksia, joita tehtiin jo pilottihankkeessa. Tiedonkeruuseen ja viestintään panostetaan myös jatkohankkeessa ja näin pyritään edistämään toimenpiteiden jatkuvuus alueella myös hanketoiminnan päätyttyä.

Alustava budjettiarvio jatkohankkeelle 2023-2025

Kustannukset		2023	2024	2025	Yht. €
RAHAPALKAT					
	Hankkeen asiantuntijoiden ja työntekijöiden palk	72000	72000	60000	204000
	Palkkojen sivukulut	15840	15840	13200	44880
Rahapalkat yhteensä		87840	87840	73200	248880
OSTOPALVELUT JA PALKKIOT					
	Asiantuntijapalvelut, kiinteistötiedot, urakoitsijat	11000	15000	11800	37800
	Tavarat ja tiedotusmateriaali	200	500	200	900
Ostopalvelut ja palkkiot yhteensä		11200	15500	12000	38700
VUOKRAT					
	Laite- ja tilavuokrat	1000	1000	1000	3000
MATKAKUSTANNUKSET					
	Kilometrikorvaukset omalle autolle	2500	2500	2500	7500
	Päivärahat	840	840	840	2520
Matkakustannukset yhteensä		3340	3340	3340	10020
YLEISKUSTANNUKSET					
	Yleiskulut, 15 % palkkakuluista	10800	10800	9000	30600
VASTIKKEETON TYÖ					
Talkootyö	Vastikkeeton työ, talkoot ja tapahtumat	500	500	500	1500
Kustannukset yhteensä		114680	118980	99040	332700
Rahoitus					
		2023	2024	2025	Yht.
Avustus	YM avustus	91744	95184	79232	266160
Omaraha	Kumppanit	20680	20680	20680	62040
Talkootyö	Vastikkeeton työ	500	500	500	1500
Lisärahoitus	Lisärahoitus (sponsorit, joukkorahoitus yms.)	1000	1000	1000	3000
Rahoitus yhteensä		113924	117364	101412	332700
Omarahasuunnitelma:					
Keuruu		7680	7680	7680	23040
Multia	on jo varmistunut	5000	5000	5000	15000
Mänttä-Vilppula		5000	5000	5000	15000
Saarijärvi		1000	1000	1000	3000
UPM		1000	1000	1000	3000
Neova Group	on jo varmistunut	1000	1000	1000	3000
YHT:		20680	20680	20680	62040

Kuvia KEURUS-pilottivaiheen toiminnasta:

Kuva: Elina Nystedt, KVVY Yhdistys, 7.7.2022

KEURUS-hankkeen infopiste 7.7.2022 Keuruun Heinähypistelyt-tapahtumassa.

Suur-Keuruu

Uutiset | Keuruselkä

”Vesistö on valuma-alueensa lapsi” – Uusin tieto ja tutkimus avuksi Keuruselän hyväksi

Keuruselän valuma-alueen kunnostamista valmistellaan Keurus-hankkeella. Valtiolta on saatu rahoitus ja uusien tutkimustietojen otetaan avuksi, jotta sekä luonnonsuojelun että elinkeinojen tarpeita voidaan ottaa huomioon.

[Jaa](#) [Tallenna](#) [Kommentoi](#)

Vesienhuollon asiantuntijat eri aloilta pohtivat, miten Keuruselän valuma-alueita voidaan kunnostaa niin, että kaikkien edut toteutuvat ja vesistö on hyvä kunto voidaan vastakin turvata.

KUVA: ERJA NIEMELÄ

Erja Niemelä
3.11.2021 18:45

Keuruselän valuma-alueen Keurus-kunnostushankkeen sidosryhmät kokoontuivat tiistaina 2.11. Keuruulle pohtimaan yhdessä vesistöjen tilaa ja valuma-alueen kunnostuksen mahdollisuuksia. Toistaiseksi Keuruselän ekologinen tila on hyvä, mutta on vaarassa laskea tyydyttäväksi, jos vesien hoitoon ei ryhdytä, arvioidaan Keski-Suomen vesienhoitoon.

Suur-Keuruu

Uutiset | Vesistökuunnostus

Keuruselän vesistö on moneksi – Keurus-hanke sovittaa yhteen valuma-alueen maankäytön vaatimuksia ja suojelua

Keuruselän valuma-alueen kattavan Keurus-vesienhoitohankkeen mahdollisuuksia ja edistymistä esiteltiin Teamsin kautta webinaarissa ja paikalla päällä yleisötilaisuudessa Riihon majatalossa Keuruun Riihon kylässä kesäviikolla.

[Jaa](#) [Tallenna](#) [Kommentoi](#)

Tämän vuoden loppuun asti kestävä Keurus-hankkeen tavoitteena on Keuruselän valuma-alueen vesistöjen kunnan parantaminen yhteistyössä. Webinaariyleisöä Riihon Majatalolla kesäviikolla 6.4.2022. KUVA: ELINA NYSTEDT | KOKOKEHÄLUONNONSUOJELUN VESISTÖN VESIHUOLTOYHTEISTYS RY

Erja Niemelä
11.7.2022

Keurus-hankkeen webinaari ja yleisötilaisuus kokosi yhteen kymmeniä vesienhuollon asiantuntijoita, asukkaita ja Keuruselän valuma-alueen kunnostamisesta kiinnostuneita kesäviikolla 6. huhtikuuta Teams-palaverin sekä etäyhteyden päihin Riihon majataloon Haapamäelle Keuruulle.

”Puhtaat vesistöt ovat alueen tärkeimpiä vetovoimatekijöitä. Tavoitteena on, että näin on myös tulevaisuudessa.”

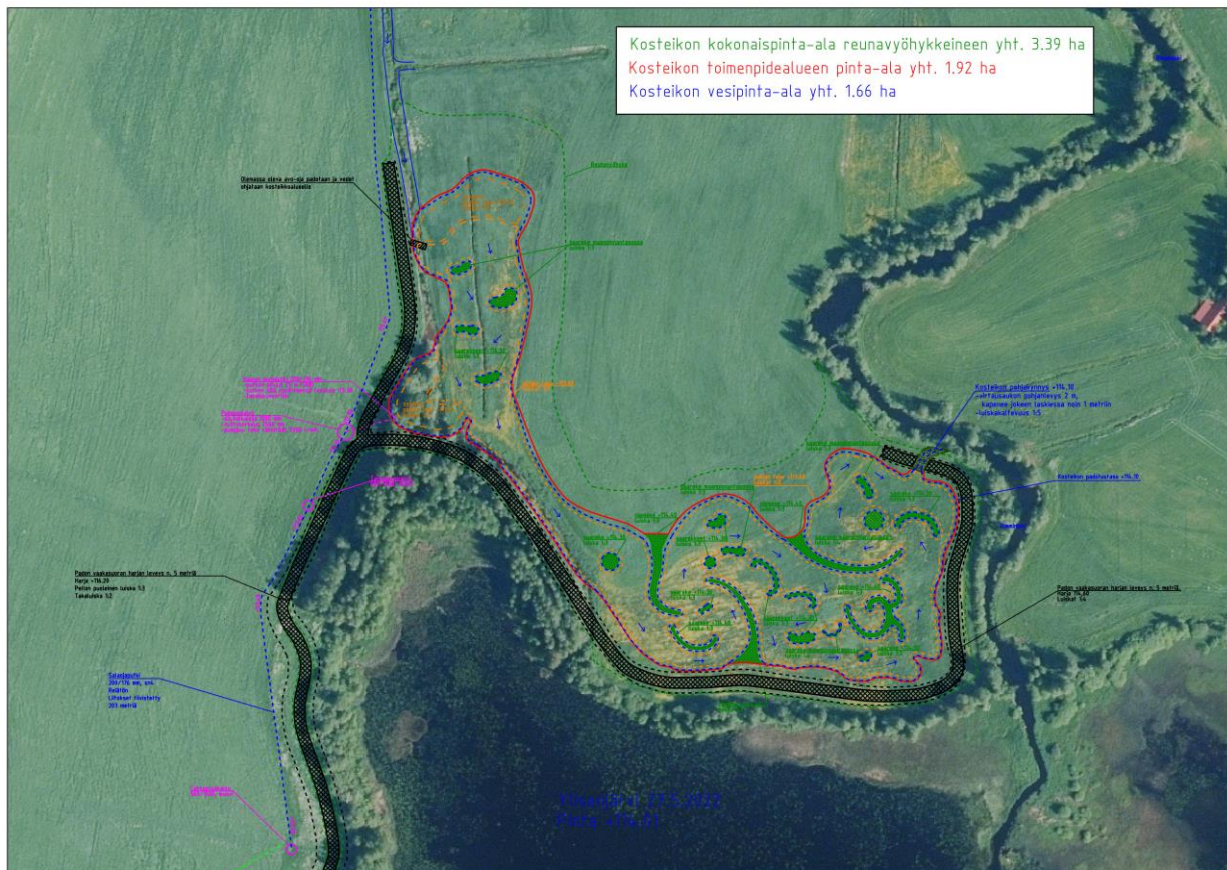
KEURUS-hanke on ollut esillä paikallismediassa.

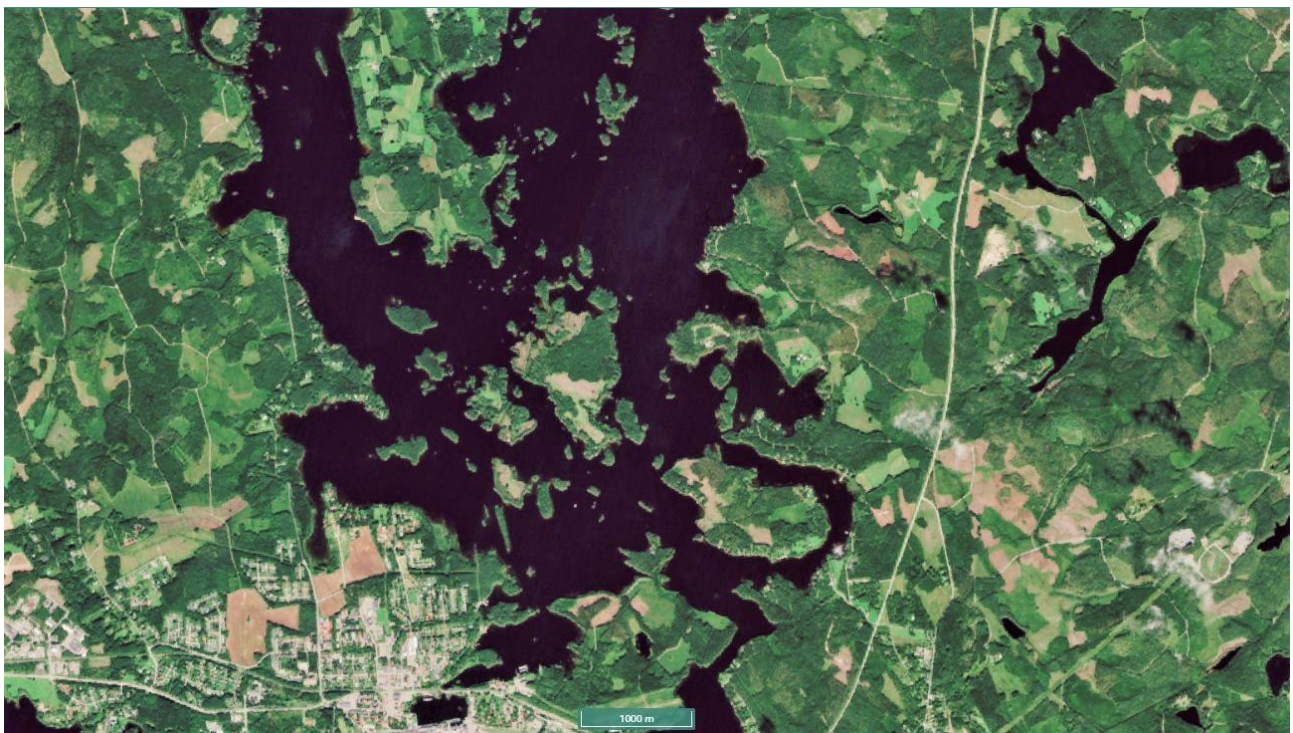
Hankkeen maastokatselmuksia ja vesitutkimustoimintaa vuonna 2022.

Puupuhdistamo asennettuna Pahkapuroon Keuruulla. Kuva: Riku Huuskola KVVY yhdistys 26.8.2022

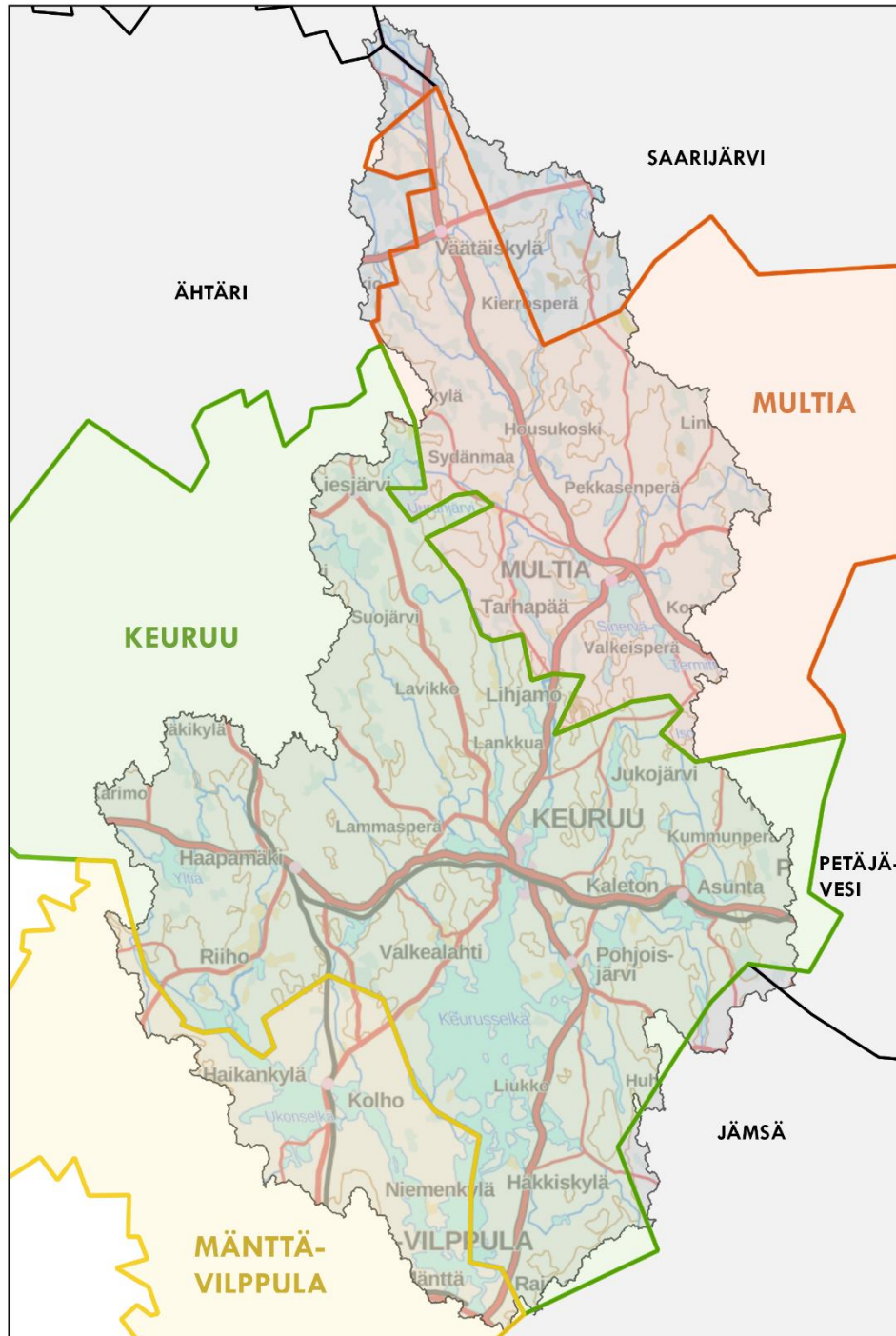

KEURUS-hankkeessa tehty maatalousalueen kosteikkosuunnitelma. Kuva: Riku Huuskola

Leväsamennusta 25.8.2022 otetussa satelliittikuvassa Mänttä-Vilppulan edustalla Lyhdeselällä ja Suutarinselällä (Kuva: SYKE, Tarkka)

KEURUS-hankkeen valuma-alue ja ympäröivät kunnat

KEURUS-hanke

Kartta on tehty Keuruselän valuma-alueen kunnostushankkeessa. KEURUS-hankkeessa kehitetään vesienhallintaa ja -suojelua paikallisten sidosryhmien kanssa.

Kokemäenjoen vesistön
vesiensuojeluyhdistys ry

Keski-Suomen vesi ja
ympäristö ry

Kuntarajat 2022 / Lähde: Väylävirasto 6.7.2022 | Valuma-aluejako / Lähde: SYKE | Peruskartta / Lähde: MML

KEURUS-hankkeessa on tuotettu monenlaista kartta-aineistoa, jota hyödyntää vesienhallinnassa. Tämä kartta näyttää miten Keuruselän valuma-alue ja hankealue jakaantuu kuuden kunnan alueelle. Kuva: Ella Ketola KVVY Yhdistys